

Hij zetelde in het bestuur van het Provinciaal Verbond voor Toerisme, van de Provinciale Commissie voor straatnaamgeving, van de Culturele Raad van de provincie en van het Benelimconvent van archivarissen.

Grote zorg wijdde B. aan het behoud van de Romeinse muur in zijn geboortestad en hij droeg in belangrijke mate bij tot de verbreiding van de zorg voor het cultureel patrimonium.

Lit. : *Het Belang van Limburg*, 30 jan. 1982 ; — *De Limburger* (Maastricht), 30 jan. 1982 ; — J. GRAUWELS. In memoriam Henry Baillien, in : *Limburg*, jg. 61 (1982), 1-9 (met portret en volledige bibliografie) ; — M. BUSSELS. In memoriam stadsarchivaris Henry Baillien, in : *Oostland*, mei 1982, 44-45.

Jacques BROUWERS

BAST, Dominique Eugène Joseph de, kunstschilder.

Geboren te Gent in 1781 als zoon van Louis-Jean en Johanna de Backer. D. B. bleef ongehuwd. Hij is overleden te Gent op 19 april 1842 in zijn woning Burgstraat 4. De familie d.B. bestond voornamelijk uit welgestelde katoennijveraars.

D.B., die uit pure liefhebberij schilderde, penseelde als dilettant landschappen, maar vooral toch marines, werken die nu heel erg zeldzaam geworden zijn. Wie d.B.'s leermeester was, is voorlopig nog niet bekend. Door de kunsttentoonstellingen in zijn geboortestad moet hij in alle geval in contact zijn gekomen met de marines van F. B. Solvijns en J. B. Tency. Van de eerstgenoemde waren er in de Gentse Salons van 1806 en 1814 marines te zien, de tweede was er omzeggens elke keer bij in de periode 1782-1808.

D.B. debuteerde wellicht tijdens het Gentse Salon van 1817. Twee landschappen en één marine van hem werden in de catalogus uitvoerig omschreven. Het ene landschap stelde een zandige weg met een kar en voerlui nabij een bos voor, het andere was gestoffeerd met de figuur van een kuiper. De marine was een *Storm op zee* waarop een koopvaardijship was uitgebeeld.

In het Salon van 1820 te Gent stelde d.B. niet minder dan 9 schilderijen ten toon : 4 landschappen en 5 marines. Deze schilde-

rijen heetten : *Landschap met rots, grot, ravijn en brug*, *Landschap met een zandige weg*, *Landschap met een brug, gestoffeerd met een boer te paard, een boerin en vee*, *Winterlandschap met windmolen, gestoffeerd met personages op het ijs*, *Rotterdam gezien vanop de Maas*. *Kalme zee met een driemaster van de koopvaardij, een oorlogskorvet en andere vaartuigen*, *Kalme zee met een kofschip onder zeil, tjalken en andere vaartuigen*, *Schippbreuk van een oorlogsschip op de klippen*. Daarna bleef d.B. jaarlijks plichtsgetrouw zijn doeken insturen naar de Salons van Antwerpen, Brussel en Gent.

Aan de hand van vele tentoonstellingscatalogi kan volgende oeuvre-lijst van d.B. samengesteld worden : Salon 1821, Brussel : *In Zeeland, tweemaal Kalme Zee, Bewogen zee en Gezicht op een scheepswerf* ; Salon 1823, Gent : *Een ontredder schip is op het punt te zinken, een vissersboot poogt de reddingsloep te bereiken*, *Kalme zee bij helder weer, een oorlogsschip ligt voor anker. Op de voorgrond matrozen die op het strand een lading goederen inslaan. Nog enkele vaartuigen op het water, Een ontredder schip, op sleeptouw genomen door twee sloepen, nabij een pier, Een watermolen* ; Salon 1824, Brussel : *Rotterdam gezien vanop de Maas, Kalme zee met kof, Zeeland, Bewogen zee met een linesschip en andere schepen onder zeil, Kalme zee* (de twee laatste waren pendants) ; Salon 1825, Antwerpen : *Kalme zee, een Deens en een Nederlands schip in de ingang van een haven, een sloep met soldaten en matrozen begeeft zich naar een Engels oorlogsschip dat in de verte te zien is, Kalme zee, Zeelandse vaartuigen rond een pier waar we vissers zien die zich klaarmaken voor het vertrek, links Zweedse en Engelse schepen, Bewogen zee ; een brik verrast door een windstoot* ; Salon 1826, Gent, *Een kofschip en andere vaartuigen bij de ingang van een haven, kalme zee, Oorlogsschepen bij de kust, kalme zee, De rede van Vlissingen met een oorlogsschip, bewogen zee* (de laatste twee waren pendants) ; Salon 1827, Brussel : *Aankomst van een vloot op de rede van een havenstad, Het IJ te Amsterdam, Een kof en een galjas voor de kust, duinen in de verte* ; Salon 1828,

Antwerpen : *Kalme zee met koopvaardij-schepen op een rede, Kalme zee met vaartuigen voor de kust* ; Salon 1828, Gent : *Rede in de vreemde mei schepen bij kalm weer, De Leie te Akkergem bij Gent, Een hoeve* ; Salon 1829, Gent : *Een geconvoeyeerde handelsvloot bij kalme zee, Rede met meerdere vaartuigen bij kalm weer, Bewogen zee* ; Salon 1830, Brussel : *Kalme zee, linieschip, schoener en andere vaartuigen, Bewogen zee, linieschip, driemaster van de koopvaardij en andere schepen* ; Salon 1834, Antwerpen : *Kalme zee, grote rede, Kalme zee, ingang van een haven* ; Salon 1835 : *Windstoot, een ontredderde korvet in de branding, Kalme zee, ingang van een haven.*

Via de titels van zijn schilderijen weten we welke landstreken hij tijdens zijn kunstenaarsloopbaan zoal bezocht. Verder dan Holland, Walcheren en Zuid-Beveland ging d.B. blijkbaar niet om de nodige inspiratie op te doen.

D.B. is in feite de schakel tussen onze zeldzame laat-18de-eeuwse marineschilders zoals Frans-Balthasar Solvijns of Jean-Baptiste Tency en de allervroegste 19de-eeuwse schilders van zeegezichten als Louis Verboeckhoven en Henri Lehon, een overgangsfiguur tussen neoclassicisme en romantiek dus.

Alhoewel de vermaardheid van d.B. nooit zo heel groot is geweest, bevond zich toch een werk van hem in het Koninklijk Paviljoen te Haarlem : een *Zeegezicht op de kust van Ter Goes op Zuid-Beveland bij zonsondergang*. Volgens gegevens die recentelijk gepubliceerd werden door Chr. Wright, bevindt het werk zich momenteel niet meer in een Nederlands museum. Verder is geen werk van d.B. in openbare verzamelingen bewaard, alleen in enkele zeldzame privécollecties zijn er te vinden. Van d.B. zijn geen portretten bekend.

Lit. : Catalogi der genoemde tentoonstellingen ; — U. THIEME EN F. BECKER, *Allgemeines Lexikon der Bildender Künstler von der Antike bis zur Gegenwart*, dl. 3. Leipzig, 1909 ; — E. BÉNÉZIT, *Dictionnaire critique et documentaire des peintres ...*, dl. I. Parijs, 1976 ; — H. COPPEJANS-DESMEDT, Bijdrage tot de studie van de goeude burgerij te Gent in de xvnde eeuw. Brussel, 1952 ; — Y. MERTENS-DE LANGHE, De Gentse katoennijveraarsfamilies uit het Frans Tijdperk. IV, in : *De Vlaamse*

Stam, VI, 9, nov. 1970 ; — P. en V. BERKO, *Dictionnaire des peintres belges nés entre 1750 et 1875*. Brussel-Knokke, 1981 ; — N. HOSTYN, De zee en de kunst. Dominique De Bast, in : *Neptunus. Info-marine*, 19, 194, 1981-1982, nr. 4, 7-8.

Norbert HOSTYN

BAVO, heilige, monnik-kluizenaar en priester uit de Merovingische periode.

B. (troetelnaam voor Adlowinus, misschien verwant met Engels *babe, baby*, Duits *Bube*) zou geboren zijn in Haspengouw, uit een adellijke familie. Zijn geboortejaar is onbekend, maar hij moet zowat rond het midden van de 7de eeuw (vóór 659) op een 1ste okt., nadien zijn feestdag, gestorven zijn te Gent, waar hij werd begraven in het klooster *Ganda*. Blijkens de Karolingische *vita* zou B. na een "losbandige jeugd" gehuwd zijn met de dochter van de Frankische graaf (*comes*) Adilio. Naar verluidt schonk zij hem een dochter Agglethrudis.

Historisch vaststaande gegevens over B. zijn veeleer schaars. Een inscriptie van Alcuinus (†804) voor een ons onbekende kerk attesteert hem als priester en discipel van de heilige Amandus. Zijn naam verschijnt vanaf einde 8ste, begin 9de eeuw in *litanieën* en midden 9de eeuw in de *martyrologia* (heiligenkalenders) van Waldeburtus van Prüm en van Rabanus Maurus, ca. 875 in dat van Usuardus. Omstreeks 825 werd te Gent zijn eerste biografie geschreven, die later gevolgd werd door drie andere : één dateert van kort vóór 980, een andere van ca. 1000, en de laatste is van de hand van Theodorik van Sint-Truiden (†1107). Uiteraard zijn deze levensbeschrijvingen in het Latijn gesteld. Hoewel Karolingisch en dus vrij laat (bijna twee eeuwen na de dood van de heilige), bevat de oudste *Vita* (kritische uitgave : *Monumenta Germaniae Historica, Scriptores Rerum Merovingicarum*, dl. IV, 534-546) wellicht toch bruikbare informatie, hoofdzakelijk gebaseerd op mondelinge traditie. De anonieme auteur schreef immers nog vóór de 10de eeuw, toen de beruchte prioriteitsstrijd losbrak tussen de beide Gentse abdijen : St-Baafs en St-Pieters, die aanleiding gaf tot menige vervalsing. Toch blijft het moeilijk de grens te trekken tussen het feitensubstraat en de hagiografische stilerings-